

Statens jordbruksverk
Att.: Magnus Franzén

Handlingsprogram för användning av bekämpningsmedel i jordbruk- och trädgårdsnäring

Synpunkter på SJV arbetsmaterial 2002-03-20

IVT önskar framföra följande synpunkter.

Allmänt

Bakgrundsmaterialet är ett omfattande och i de flesta stycken gott underlag för målformuleringar och åtgärdsförslag. Vi delar uppfattningen att Sverige är på väg åt rätt håll, har nått långt och att riskerna med nuvarande användning och hantering av kemiska växtskyddsmedel till stora delar kan bedömas vara acceptabla. En av huvudorsakerna till den acceptabla risknivån är, enligt vår mening, det målmedvetna arbetet med Säkert växtskydd och Odling i balans. IVT vill även fortsättningsvis vara med och utveckla och förfinna dessa båda verktyg.

Vi delar också uppfattningen i kapitel 9: ”Inför ett kommande handlingsprogram kan konstateras att många av de möjligheter att minska de mängder som används har utnyttjats. Utan radikala ändringar i odlingssystemet är det svårt att komma mycket längre. I ett kommande arbete är det därför rimligt att ge en minskning av hälso- och miljöriskerna ökad betoning.” Däremot anser vi det inte motiverat att även fortsättningsvis ha ett kvantitativt mål för användningen. Användningen mätt i kg aktiv substans speglar mycket dåligt eventuella hälso- och miljörisker. Att försålda och använda mängder även fortsättningsvis redovisas ställer vi oss givetvis inte avvisande till.

Genom att avstå från kvantitativa mål för användningen, kommer man också ifrån flera av motsägelserna som föreligger i nuvarande arbetsmaterial. Exempel från 11.2.3: ”Utifrån att exponeringsmålen betonas mer bör användningsmålen kunna tonas ned. Ett sådant ställningstagande innebär inte en sänkning av ambitionen att minska användningen så långt som är möjligt.” I kapitel 3 heter det att det är ofrånkomligt att användningen ökar, medan det i kapitel 10 hävdas att användningen ska minska. Av kapitel 10.1 Framgår att ”..riskerna för nuvarande användning och hantering av bekämpningsmedel till stor del bedöms kunna vara acceptabla”, men också att ”det är viktigt att vända den negativa trenden i fråga om användningen...”

IVT ser inga fördelar i att svenska myndigheter med alla medel försöker gå längre i regleringen av bekämpningsmedelsanvändningen än vad EU:s regelverk medger.

Skatter/avgifter, gårdsspecifika riskindikatorer och God växtskyddssed är projekt under utveckling, och därför med nödvändighet ofullständigt behandlade i utredningen. Detta till trots förekommer flitigt med referenser inte minst till de båda senare. Det är svårt att på ett rättvisande sätt kommentera dessa referenser, när det inte framgår vad man egentligen refererar till.

Utredningens ambition att vidareutveckla tidigare påbörjade riskminskningsarbeten med satsningar på forskning och utveckling, utbildning och information är lovvärda. Liksom strävan att bedriva mycket av informationsarbetet i nära samarbete med näringen.

Kapitel 2

Varför inte visa statistik över användningen i förhållande till vilka grödor som odlas, och skillnader i skadegörartryck mellan åren? Då framgår det tydligare att vi i Sverige har en nyttobaserad, behovsanpassad och balanserad användning av kemiska växtskyddsmedel.

Avsnittet 2.5 om den framtida användningen är ingenting annat än spekulationer.

Kapitel 3

Av 3.1.6.1 framgår att överskridande av gränsvärden för bekämpningsmedel i vegetabilier är mycket sällsynta i inhemska prov. I 3.2 påpekas att stickprovskontrollen av bekämpningsmedelsrester i frukt, grönsaker och spannmål tydligt visar mindre problem för den inhemska produktionen jämfört med importen. Detta bör återspeglas i mål och åtgärder.

Kapitel 4

Beräkningsgrunden för nya riskindikatorer (4.1.2) kan ifrågasättas. Begreppet normerad arealdos är kan leda till missvisande slutsatser, eftersom många medel används i olika doser i olika grödor. Poängsättningen i tabellerna för hälsofara och -exponering liksom för miljöfara och -exponering är inte användningsfri. Hälsofaro-poängen förefaller mycket godtyckligt valda. Variationsvidden i poängskalan är stor. Beträffande exponeringspoängen innebär spridningsfrekvensen en något märklig uppmultipliering av riskerna. (Den normerade arealdosen vägs ju också in.) Det är också märkligt att spridningsmetod och spridningsfrekvens har exakt samma poängskala för beräkning av hälsoexponering som för miljöexponering. I synnerhet spridningsmetoden verkar kunna få stort genomslag då variationsvidden i poängskalan är stor. Det är svårt att förstå att granulatspridning har låg miljöexponeringspoäng, samtidigt som spridning av granulat finns med i tabell 3.7 över förslag till prioriterade riskområden (risk för fåglar och stor variation i resthalter).

Beträffande gårdsspecifika riskindikatorer anser IVT att utvecklingsarbetet kommer att ta flera år innan ett eventuellt system kan sjasättas. Våra synpunkter på det

pågående arbetet med ett sådant system har tidigare lämnats till Christer Nilsson (bilaga 1), och kan i korthet sammanfattas:

- Utveckling av ett hanteringsindex på gårdsnivå bör prioriteras framför ett produktrelaterat miljöindex
- Ett indicatorsystem måste vara riskbaserat och ej som i det här föreliggande förslaget baserat på inneboende egenskaper
- IVT anser att om delindex för läckage och inomfältsegenskaper beräknas bör dessa inte läggas ihop, utan uttryckas var för sig
- En expertgrupp där växtskyddsbranschen har representanter bör tillsättas för utvärderingen av modellens vetenskapliga hållbarhet innan modellen provas i stor skala i det svenska lantbruket
- Ett system för riskindikator får inte bli en andra registreringsprocess
Strävan måste vara att en EU-harmonisering kommer till stånd

Kapitel 6

IVT instämmer i påståendena i 6.5 och 6.6 om hanterings- och teknikfrågornas stora betydelse för en säker användning. Det gäller såväl forskning och utveckling som rådgivning, funktionstest och standardisering.

Kapitel 7

Vi vänder oss starkt emot synsättet i 7.5 att betrakta följande två punkter som målkonflikter i ett program för att minska riskerna med bekämpningsmedel:

- Introduktion av nya medel kan innebära ökad lönsamhet för kemisk bekämpning och därmed ökad användning samtidigt som medlet kan komma att ersätta gamla mindre lämpliga bekämpningsmedel.
- Användning av ny teknik t.ex. luftassisterad sprututrustning ökar förutsättningarna för ett bättre bekämpningsresultat och minskad påverkan på yttre miljön. Samtidigt kan tekniken komma att utnyttjas för att bekämpa större arealer på kortare tid och vid olämpligare förhållanden.

Kapitel 8

IVT delar inte bedömningen i 8.4.9.6 att en skatt baserad på priset bäst svarar mot ställda krav. Den största faran med ett sådant system är att utvecklingen och användningen av ”nya säkrare och dyrare” medel missgynnas i konkurrensen med ”äldre billigare”.

Kapitel 10

Punkterna i avsnitt 10.1 som handlar om att ”vända den negativa trenden ifråga om användningen”, ”förhindra en utveckling som innebär att bekämpningsmedel som tidigare förbjudits återigen kommer till användning” och ”åtgärda överanvändning”, är politiskt avvägda formuleringar, som inte passar i en utredning utförd av expertmyndigheter.

Det framtida stöd i svenska miljö- och landsbygdsprogrammet efter 2006, som diskuteras i 10.2, bör snarare inriktas på minskade risker än på minskad användning. Förslaget till stöd är bättre formulerat i avsnitt 11.2.6.3.

Den forskning, försök och utveckling, som beskrivs i 10.3, bör ta till vara den forskande tillverkningsindustrins kompetens i riskminskningsarbetet.

Kapitel 11

IVT anser inte att kvantitativa mål grundade på användningen i ton aktiv substans under en viss tidsperiod är relevanta i riskminskningsarbetet. Kopplingen mellan använd mängd och risk är svag. Det är däremot logiskt att exponeringsmålen betonas.

Riskerna bör ställas i relation till såväl konsument- som producentnytta. Vi är därför helt eniga med den kursiverade texten i 11.2.4: *Framtida mål bör ge möjlighet att väga nyttan av att använda bekämpningsmedel mot riskerna när åtgärder mot användningen övervägs.* I detta sammanhang vill IVT poängtera nödvändigheten i att vetenskapliga metoder används i risknyttovärderingen, så att inte utrymme ges för vidlyftiga politiska överväganden. Vi oroades av den bild som gavs på hearingen 2002-04-10, där det framhölls att sammanvägningen är strikt politisk, och ”en del i den demokratiska processen”. Detta avvägningsarbete måste enligt vår uppfattning utföras med väl beskrivna och allmänt accepterade metoder.

Vår kommentar till 11.2.6 är att EU:s regelverk ska gälla även i Sverige. Vissa ekotoxikologiska skillnader kan finnas mellan områden (länder), som kan motivera att ett växtskyddsmedel blir godkänt i ett land men inte i ett annat. Eventuella hälsorisker bör däremot vara mer generella, och inte motivera särbehandling i enskilda länder.

Till listan över i uppställda handlingsprogrammål delaktiga parter i 11.2.7, vill vi lägga den forskande och utvecklande tillverkningsindustrin. Det är vår uppfattning att alla också hittills tagit sitt ansvar, varför det egentligen bara är att gå vidare med fortsatt utbildning och engagemang.

I dagsläget är det mycket oklart vad framtida system med gårdsindikatorer kan leda till. Det är därför svårt att ta ställning för eller emot. En sak är dock klar: Ett eventuellt system som tar hänsyn till ämnens inneboende egenskaper kräver lång tid för utveckling och test i fält. Utveckling av ett hanteringsindex (eller en checklista för hanteringsfrågor) vore bra, och borde vara första steget. Dessa frågor kan behandlas i ett kortare tidsperspektiv. (Se vidare våra kommentarer till kapitel 4.)

I den mån kriterierna i ”Giftfri miljö” påverkar verksamma ämnen ingående i växtskyddsmedel, måste kraven EU-harmoniseras.

IVT ställer sig något frågande till hur riktvärden för verksamma ämnen i alla växtskyddsmedel ska kunna beräknas redan under 2003.

Om begreppen ”nära noll” och ”ej påvisbara i ytvatten” i avsnitt 11.3.3 tolkas bokstavligen, är de orimliga att uppnå med hänsyn till dagens detektionsgränser (nedfall med nederbörd m m). ”Gränsvärde” är heller inget bra ord i sammanhanget. Här talas också en hel del om effekter av användning utanför jordbruket.

Om vegetabilerna/livsmedlen är inhemskt producerade eller inte, är fullständigt irrelevant med hänsyn till eventuella konsumtionsrisker. Det är ingen skillnad på om livsmedlen är producerade i Sverige eller övriga Europa, så länge EU:s regelverk inklusive barnmatsdirektivet följs. Att stickprovskontrollen av bekämpningsmedelsrester i frukt, grönsaker och spannmål tydligt visar mindre problem för den inhemska produktionen jämfört med importen, återspeglas inte i målen (11.3.4). Kravet på analysmetod är redan tillgodosett i samband med registreringen.

Kapitel 12

Säkert växtskydd är tillsammans med Odling i balans och Integrerad produktion (IP) viktiga hörnstenar i utvecklingen av en behovsanpassad och säker användning av kemiska växtskyddsmedel. IVT vill vara en aktiv medspelare i processen att utveckla dessa verktyg vidare. Det förefaller oss inte motiverat att införa ytterligare ett verktyg - God växtskyddssed - för till stora delar samma ändamål. Mycket av det som behandlas i avsnitt 12.2 om God växtskyddssed är redan reglerat och uppnått.

Det kan i detta sammanhang vara motiverat att påtala betydelsen av engagemang i internationellt standardiseringsarbete. Inom ISO har så sent som i år initierats arbete under rubriken ”Good plant protection practice”. Målet är bl a att standardisera utbildning av sprutförare, information på växtskyddsmedelsförpackningar och sprutvägledning. Bland pågående projekt kan nämnas fältbestämning av vindavdrift, utveckling och provning av utrustning och metoder för in- och utvändigt rengöring av sprutor. Standardisering är ett långsiktigt arbete, men redan i den stund ett väl underbyggt förslag kommer på bordet, börjar det påverka utvecklingen.

IVT tillstyrker en översyn av dagens utbildningssystem, och en förstärkning av rådgivnings- och informationsverksamheten. Det är mycket viktigt att rådgivarnas kompetens inom detta område utvecklas för att motsvara dagens och morgondagens krav. I beskrivningen av växtskyddscentralernas framtida arbetsuppgifter ställer vi oss dock lite frågande till vad som i praktiken avses med att ”lyfta fram konsekvenser av kemisk bekämpning ur ett miljöekonomiskt perspektiv”.

Funktionstester och informationskampanj för ökad användning av tekniska hjälpmedel är enligt vår uppfattning angelägna satsningar.

Satsningar på forskning, försök och utveckling är angelägna. De forskningsområden som finns uppräknade i 12.4 och 12.4.1 bör kompletteras med grundläggande forskning om vad som händer med växtskyddsmedlen i mark och vatten. Utan dessa kunskaper - som åtminstone till viss del saknas idag - blir det svårt att få den ökade förståelse som krävs för att kunna minska risken för negativa sidoeffekter.

Beträffande satsning på forskning, försök och utveckling, vill IVT dessutom framhålla vikten av EU-harmonisering av gränsvärden för resthalter i livsmedel och akuta referensdoser. Vi ifrågasätter om det är motiverat att Sverige satsar flera miljoner kronor på att ligga några få år före EU:s tidtabell.

Kritiken av förpackningarna är knappast relevant idag. (Vi möter den i varje fall inte från våra kunder.) Den svenska marknaden är liten sett i ett internationellt perspektiv. Transportbestämmelser reglerar också förpackningars utformning. Kravspecifikationen bör utgå. Eventuella krav ska vara EU-harmoniserade.

Resonemanget i 12.5 om EG-rätt och arbetsformer inom området hör enligt vår mening inte hemma i ett handlingsprogram för bekämpningsmedelsanvändningen i Sverige. Vi frågar oss också om det finns exempel där arbetet inom nuvarande regelverk ställer till med allvarliga problem. I vilka situationer är riskerna stora?

I avsnitt 12.6 tycker vi inte att punkt 5 ”Förbud att sprida bekämpningsmedel på jordbruksmark mellan xx oktober och xx mars”, hör hemma i lagstiftning. Frågan är som konstateras på andra ställen i utredningen inte enkel, och innehåller flera målkonflikter. Det passar därför bättre att frågan hanteras i rådgivning och information, så att varje enskild åtgärd beslutas på sina specifika grunder.

Likaså verkar det föreslagna generella kravet på biobädd inte genomtänkt. Varken erfarenheterna från fyllning på lämplig mark i fält eller på platta med uppsamling är generellt dåliga.

Den eventuella kopplingen mellan centrala myndigheter och kommuners program för kontroll och rådgivning, som föreslås i 12.7 verkar intressant.

Beträffande skatt på växtskyddsmedel är det IVT:s bestämda uppfattning att den måste vara konkurrensneutral. En eventuell stor ökning av dagens skatt skulle medföra att den blir konkurrensnedvridande. Skatt som tas ut på försäljningssumman riskerar att missgynna ”nya dyrare miljö- och hälsofördelaktigare” medel, samt därmed också bromsa forskning och utveckling.

Framtida stöd till odlingsformer som innebär bättre och säkrare användning av växtskyddsmedel gynnar måluppfyllelsen. Synd bara att inte sådana åtgärder verkar kunna genomföras förrän efter 2006. Stöd till ekologisk odling är i detta sammanhang varken ur miljömässig eller måleffektivitetssynvinkel verkningsfullt, och hör därför inte hemma i ett handlingsprogram som avser att minska riskerna med kemiska växtskyddsmedel. Den ekologiska odlingen i Sverige är kraftigt subventionerad redan idag. Starkt subventionerade system är i längden inte hållbara.

IVT:s synpunkter på förslaget till nationella respektive gårdsvisa riskindikatorer framgår av kommentarerna till kapitel 4.

Tidplanen i 12.9.5 för framtagning av riktvärden och tillämpningsriktlinjer är alltför ambitiös. Mer tid kommer att behövas.

Stickprovskontroller av rester i vegetabilier enligt 12.9.6 och 12.9.8 bör ske i samordning. Vi ställer oss också frågan om kontrollen av inhemska livsmedel (vegetabilier) verkligen behöver fördubblas.

Övergripande slutsatser

Det är IVT:s uppfattning att:

- Hela regelverket som berör kemiska växtskyddsmedel ska vara EU-harmoniserat.
- Ingen ”extra registreringsprocess” behövs.
- Kvantitativa mål grundade på användningen i ton aktiv substans under en viss tidsperiod är inte relevanta i riskminskningsarbetet. Kopplingen mellan använd mängd och risk är svag. Det är däremot logiskt att exponeringsmålen betonas.
- Säkert växtskydd och Odling i balans har varit betydelsefulla i riskminskningsarbetet och kan utvecklas vidare. Ytterligare verktyg, av typen God växtskyddssed, för samma ändamål, behövs inte.
- Hanteringsindex på gårdsnivå bör prioriteras framför ett produktrelaterat miljöindex.
- Beräkningsgrunden för nya riskindikatorer (4.1.2) kan ifrågasättas.
- Satsningar på forskning, utveckling, information och rådgivning är angelägna.
- Även industrins forskningsresurser bör utnyttjas i arbetet för en säkrare användning.
- En eventuell skatt på växtskyddsmedel får inte vara för hög med hänsyn till lantbrukets konkurrenssituation. Den måste vara konkurrensneutral i alla avseenden, och får heller inte missgynna utveckling och användning av ”nya, dyrare miljö- och hälsofördelaktigare medel”.

För IVT
Mvh

Hans Hagenvall

Christer Nilsson
Institutionen för växtvetenskap, SLU
Box 44
230 53 Alnarp

Riskindikatorer för bekämpningsmedel på gårdsnivå

IVT lämnar nedan inledande synpunkter på den första versionen av utredningen, daterad den 22 januari 2002.

IVT prioriterar arbetet för fortsatt minskning av risker vid användning av växtskyddsmedel. Som exempel kan nämnas IVT:s kampanj ”Akta vattnet” i början av 90-talet, engagemanget i Odling i Balans såsom en av initiativtagarna samt stöd till forskning gällande biobäddar och studier av förekomst av rester av växtskyddsmedel i vatten.

Kampanjen ”Säkert Växtskydd” är ett annat exempel på utbildningsprogram som IVT har deltagit i och som lett till ytterligare förbättringar av hanteringen av växtskyddsmedel på lantbruken.

Växtskyddsbranschen ställer sig positiv till behovsanpassning av användningen av växtskyddsmedel och principerna för integrerad bekämpning. Nyttan och behovet av växtskyddsmedlen inom ett uthålligt jordbruk för att säkerställa den framtida livsmedelsproduktionen måste vägas samman med bedömningen av de potentiella riskerna. Fortsatt riskminskningsarbete måste göras med beaktande av behov och nytta.

Nu diskuteras fortsatt arbete för riskminskning och hur det bör planeras. Riskindikatorer på gårdsnivå har föreslagits som en möjlig metod för lantbrukaren att följa miljöarbetet på den egna gården. IVT är tveksamma till produktrelaterade riskindikatorer eftersom vi anser att indikatorerna, som baseras på labdata och därmed ofta inneboende egenskaper, inte säger så mycket om de faktiska riskerna vid användningen av ett medel i en viss given situation. IVT har tidigare då denna fråga diskuterats påpekat risken att ett växtskyddsmedels egenskapsprofil blir otydlig om olika parametrar vägs samman till en indexsiffra. Val av medel utifrån en indexsiffra kan t o m medföra en skenbar miljöförbättring på papperet men i stället beroende på de specifika förhållanden att en sämre lösning har valts.

IVT anser att utveckling av ett hanteringsindex på gårdsnivå enligt förslaget sida 6 bör prioriteras framför ett produktrelaterat miljöindex. Tillgänglig forskning t ex resultaten från Vemmenhögprojektet visar att punktkällor är en betydande orsak till fynd av rester av växtskyddsmedel i vatten.

Andra synpunkter IVT har framfört vid olika tillfällen är att ett indikatorsystem inte får utvecklas till en andra registreringsprocess och att strävan måste vara att ett eventuellt system för riskindikatorer ska vara EU-harmoniserat.

IVT ifrågasätter ur vetenskaplig synvinkel om det föreslagna sättet att mäta risker är korrekt. Det man anger är potentiella/möjliga risker genom ett antal inneboende egenskaper hos ett bekämpningsmedel. En potentiell risk utgör emellertid inte någon egentlig risk utan att en verklig exponering inträffar. Det finns ett stort antal andra faktorer/egenskaper som omöjliggör en exponering för de angivna möjliga riskerna. Dessa faktorer har i förslaget inte tagits hänsyn till. Varje riskfaktor måste modifieras med avseende på möjlig exponering för att de angivna riskindexen skall vara meningsfulla. Att gå tillbaka till KemI's tidigare s.k. stupstockskriterier utan hänsyn till exponering vore att ta ett långt steg tillbaka ur vetenskaplig synpunkt och i direkt konflikt med nu gällande lagstiftning (91/414/EEC) avseende godkännande av bekämpningsmedel. I denna lagstiftning finns noggrant angiven en steg-för-steg procedur. För varje potentiell riskfaktor skall exponering beräknas och verklig risk bedömas med hänsyn till möjlig exponering. Vid tveksamhet skall verklig exponering visas i t.ex. modellförsök. Detta förfarande finns inte angivet i förslaget. Därför kan mycket stora felaktigheter uppstå vid denna typ av förenklad riskuppskattning.

Enligt vad IVT erfar finns det nu en önskan inom lantbrukets organisationer att utvärdera användbarheten av ett indikatorsystem som praktiskt verktyg i lantbrukarens miljöarbete. Eftersom införande av riskindikatorer för växtskyddsmedel givetvis får stora konsekvenser för såväl lantbruket som IVT-företagen ställer IVT krav på en grundlig utvärdering av den tänkta modellens vetenskapliga hållbarhet innan något system lanseras i stor skala i det svenska jordbruket. Olika aktörer med varierande bakgrund, kunskaper och syften kan komma att använda ett indikatorsystem på andra sätt än de ursprungligen avsedda med svåröverskådliga följder för svenskt lantbruk.

IVT föreslår att nästa steg i projektet "Riskindikatorer för bekämpningsmedel på gårdsnivå" ska vara en vetenskaplig utvärdering av den modell som slutligen föreslås. En expertgrupp där representanter för IVT-företagen ingår bör delta i utvärderingsarbetet. Denna utvärderingsfas bör också omfatta en granskning av hur jämförbara data i registreringsunderlagen egentligen är. Denna granskning bör utföras av Kemikalieinspektionen som har tillgång till företagens registreringsdokumentation.

En av de viktigaste faktorerna att diskutera för en sådan expertgrupp kommer att bli en modell avseende risken för utlakning till dräneringsledning/grundvatten. Det är IVT's absoluta uppfattning och erfarenhet att den föreslagna modellen GUS eller någon annan enkel modell baserad på enskilda inneboende egenskaper inte ger en säker gradering av verkliga risker. En bedömning av verklig risk måste vara baserad på en steg-för-steg bedömning av verklig exponering avseende den potentiella risken i enlighet med gällande lagstiftning (EU) och vetenskaplig grund. Härvid skall naturligtvis även hänsyn tagas till en alltmer omfattande dokumentation avseende verkliga s. k. monitoringstudier. Samma krav måste ställas med avsikt på bedömning av tid för nedbrytning i jord (DT_{50}) där laboratoriestudier ofta kraftigt avviker från

verkliga fältstudier eftersom labstudier kan utesluta ett flertal väsentliga nedbrytningsvägar (t.ex. fotonedbrytning) och att jordens biologiska aktivitet under labförhållanden ofta är väsentligt lägre än under fältförhållanden. Dessa typer av allvarliga felaktigheter i riskbedömning måste förhindras. Underlag finns tillgängligt i registreringsdokumentation och KemI's utvärderingar.

IVT föreslår att ett lämpligt antal lantbrukare på pilotgårdarna inom Odling i Balans provar systemet då en första översyn gjorts av jämförbarheten av data i registreringsunderlagen. IVT:s bedömning är att indikatorerna tidigast kan utprovas i praktiken till odlingsäsongen 2003. Ett hanteringsindex däremot bör kunna provas och utvärderas redan under innevarande år.

IVT anser att den föreslagna modellen för sammanvägning av index som beskrivs i rapporten är missvisande, se sammanfattningen sid 1.

”Den del som representerar inomfältsegenskaperna kan därmed ges dimensionen av ”decimalerna” på läckagedelen av nyckeltalet”

Ovanstående gäller enbart om delindex för inomfältsegenskaperna är låga eftersom de annars får en heltalsdel som kommer att misstolkas såsom bidrag från läckageindex.

Sammanfattning

- Utveckling av ett hanteringsindex på gårdsnivå bör prioriteras framför ett produktrelaterat miljöindex
- Ett indicatorsystem måste vara riskbaserat och ej som i det här föreliggande förslaget baserat på inneboende egenskaper
- IVT anser att om delindex för läckage och inomfältsegenskaper beräknas bör dessa inte läggas ihop, utan uttryckas var för sig
- En expertgrupp där växtskyddsbranschen har representanter bör tillsättas för utvärderingen av modellens vetenskapliga hållbarhet innan modellen provas i stor skala i det svenska lantbruket
- Ett system för riskindikatorer får inte bli en andra registreringsprocess
- Strävan måste vara att en EU-harmonisering kommer till stånd

Avslutningsvis vill IVT framhålla vikten av att samtliga aktörer som berörs av frågan är överens om utformningen av ett eventuellt system för riskindikatorer för att det verkligen ska vara av godo för lantbruket och leda till fortsatt riskminskning vid användandet av växtskyddsmedel.

IVT ber att få återkomma med fler detaljsynpunkter under fortsättningen av projektet.

För IVT

Med vänliga hälsningar

Cecilia Ljunggren